POKROK ZÁPADU.

Týdenník politický, poučný a zábavný pro ČECHOSLÁVY AMERICKÉ, podávající nejnovější zprávy nejen z celého světa, ale zvláště ze Západu Velikého Amerického, vychází každého úterka v OMAHA, NEB.

Vydavatel a majitel **Eduard Rosewater.**
Redaktor **Fr. Boleslav Zdrůbek.**

Předplatné na list obnáší i s poštovní zásilkou

$2.20 na rok, $1.10 na půl roku, a 55 centů na čtvrt roku.

☞ Zasílání do Evropy $3.50 ročně. ☜ Poštovné platí vydavatelstvo samo.

☞ Oznámky v „Pokroku Západu" čítají se v levné ceně a národní spolky platí za své oznámky polovinu ceny.

☞ DOPISY se všech stran milerádi přijímáme, avšak nemůžeme uveřejňovati takové, které obsahují osobní útoky neb urážky, an zákon novinářský nám toho nedovoluje, ani na odpovědnost dopisovatele.

☞ Zásilky peněz nechť dějí se na poštovní poukázky, anebo v listech registrovaných, aby bylo jich dodání nám jisté, neb nemůžem za peníze v pelmohu ohem listu zaslané ručiti. Veškeré obdržené peníze budeme v čísle vždy následujícím kvitovati.

Nadpis dopisů a peněžních zásilek buď:

POKROK ZÁPADU,
OMAHA,
NEB.

Omaha, Neb. 11. května. 1875.

Město či venkov?

Mnoho se teď mluví a jedná ohledně otázky, zdali lepším jest život ve městě, nežli na venkově, na farmě. Všude vidíme nesčíslné počty mladých lidí, kteří opouští povolání venkovské, farmerské, a ubírají se do měst, aby věnovali síly své obchodu nějakému a sprostili se namáhání rolnického, v němž nemají záliby nižádné. Proti tomu opět mluví a píše se s jiných stran, maluje se život na farmě nejlepšími, a život ve městě nejhoršími barvami, praví se, že farmu učinil bůh, město ale jen člověk, a proto že na farmě je člověk jako v nebi, kdežto v městě jest jen mezi lidmi. Než ani to nespomáhá. Vždyť každý ví, že města jsou jenom výsledkem pokračujícího a rostoucího úspěchu rolnictva, a jen kde celé okolí jest požehnané na farmách, tu vzroste a prospívá město, kteréž bez blahobytu na farmě by jinak hynulo a zhynulo. Město jest jaksi tlakoměrem neb lépe štěstíměrem venkova; čím výše dospěl venkov, tím výše spěje město.

Mezi městem a venkovem nutně jest stálé spojení vzájemné. Mnoho lidí z měst ubírá se na farmy, a opět mnoho lidí z farem naszuje se v městě. Časem arci děje se toto stěhování silněji, časem posedne stěhovavá hořečka celé pokolení, a hořečka taková jest nezdravá. Tak nynější pokolení v Americe jest zaujaté myšlénkou, že město, a život v něm jest mnohem žádoucnější pro člověka, nežli farma a život na ní. Teď v době železnic a telegrafů považují mnozí farmu za zpátečnictví, kteří by bez železnice jindy nebyli ji nikdy opustili. Oni naučili se znáti jiné tvahy, jiné snahy, jiné boje, a touží po té mnohotvárné novotě, opouštějíce jednotvárnost žití venkovského.

A tu nespomůže nic kázati těm četným nespokojencům, že město jest už přelidněno, přeplněno, že je tam více lidí, než jich může pohodlně a poctivě živobytí si dobývati, a že z těch tisíců v městě stěsnaných polovička musí títi bídu často nesnesitelnou. Kázání to nic platno, to jako bys zrážel někoho od jízdy na dráze, vykládaje mu, že tu a tam stalo se neštěstí, kterým zhynulo mnoho cestovatelů. My lid, že ho odstraší, aby vrátil svůj lístek? Ba nikoli —Pojede přece, neb počítá, že neštěstí ono jest něco mimořádného, že dnes nepřihodí se vlaku, a kdyby i se přihodilo, nepochybuje sám, že z něho zdravě vyvázne.

A zrovna tak marně jest ti kázati lidem v městě, aby šli zlepšiti svépostavení na venkov. Zvláštními a podivnými na pohled důmněnkami poután jest obyvatel města k tomuto, byť bídu měl a nouzi sebe větší, byť jen z dalека dívati se musel na blahobyt a bohatství, kterého ví, že sám nikdy nedosáhne. On raději hladem hyne, nežli by šel hledati si chleba na prerii neb na farmu. Je sice pravda, že průměrný dělník v městě nadělá se do roka a dne mnohem více, nežli průměrný farmer na venkově. Dělník v městě není tak neodvislý jako rolník, jest otrokem svého prácidajce a otrokem okolností nepředvídaných — ale přece nelíbí se mu život na farmě, a nelibost tu nevezme mu nikdo.

Než ani toho nesmíme zneuznati, že často farmer-otec bývá toho sám vinen, že syn jeho, sotva dospěl, hledá si jiného živobytí v městě, a že se mu farma důkladně znechutí. Jest mnoho farmerů, kteří špatným příkladem předcházejí syny, a neukazují jim na sobě, že blaženě jest žíti na farmě. Oni své syny od nejútlejšího mládí ženou do nejhorších a nejobtížnějších prací. Je-li něco zvláště nepříjemného na farmě na práci, ženou k tomu syna. Kdežto otec užívá svých chvilek k odpočinku a zotavení, nenechá hocha svého ani odpočinouti, ani pohráti a pobaviti se. Má-li se brousiti kosa neb sekera, neukáže se mu, jak to má dělati, nýbrž smí jen točiti brouskem. Nic samostatného se mu nesvěří, jest s ním jednáno jako s cizým čeledínem neb s dobytčetem A tu mladý mozek jeho brzy pozná, že on a domácí pes mají v domově, na farmě, asi stejné postavení, že se s oběma stejně nakládá. Kdo mu pak zazlí, že touží po jiném životě, po jiné, samostatnější práci, po jiné společnosti?

Když hoch dorůstá do dvacátého roku, a jest ještě doma, tu obyčejně jest ještě pacholkem nesamostatným, nevidí žádného stupňového prospívání před sebou, necítí váhy své osobnosti, pracuje pořád pro otce svýma rukama, musí poslouchati, nebývá brán do rady, aby jeho úsudek a jeho domysl někdy se mohl ukázati a osvědčiti. To jej trápí a tlačí. Kdyby byl klerkem v krámě někde, nejen by pracoval, ale měl by jistě vážnosti, jistého vlivu, jistého samostatného úkolu, zastupoval by svého pána, a měl by vyhlídky na postupování stálé k vyššímu stupni. A to se mu líbí, to mu lahodí, to povzbuzuje jeho mysl a dodává mu chuti ku práci a radosti z ní.

Zároveň cítíme všichni v sobě pud společenský. Jsme lidé odkázaní na jiné spolulidi celým svým životem. Když ale na farmě v mnohé rodině vyhýbáno se společnosti, a vede se život samotářský, to odráží pak mladou mysl a táhne ji to do města.

Mnoho jest arci takových též, že ač dělali na farmě dobře a prospívali, pojednou napadne jim, že mohou zbohatnouti rychleji a lehčeji v městě — opouští farmu a jdou do města. Na tisíce máme příkladů, že se pak hrnou do obchodů, jimž nerozumí, a v nichž jsou obklopeni mnohými v nich už sběhlými vrstovníky, a ztrácí, co na farmě uhospodařili, i žijí pak v bídě a namahání.

Vše uvažujme a toho dobrého se držme!

Kroky průmyslu.

— První železný parník v St. Louis vystavěný právě byl spuštěn na vodu.

— Na ostrově Havaii zařízeny letos prvně dvě ledárny ku vyrábění ledu.

— Hodinářská továrna v Elgin (Ill.) přestala vyráběti, a 600 dělníků ztratilo práci.

— Továrna na nedobytné poklady (safes) v Cincinnati společnosti Hallů vyrábí denně 20 hotových pokladen, a ještě hodlá výrobu svou rozmnožiti.

— Stavebního dříví bylo prodáno v Clevelandu za rok 1874 na 170,000.000 stop, r. 1873 na 194,488.000 stop.

— Železárny ve Francii pracují sice ale jen mdle dosud, jak to doba tato vůbec s sebou nese. V Belgii železárny pracují při skrácené době práce denní.

— Grangerové ve východních státech kupují mouku svou přímo z grangerských mlýnů, a sice na 10.000 sudů měsíčně, při čemž uhospodaří $1.50 na sudu, to jest měsíčně $15.000.

— Londýnská jedna tiskárna vydala právě veliké dílo, na němž se už pracuje 20 let. Zove se: „The Mercantile Directory for 1875". (Kupecký ukazovatel světový pro r. 1875.) Obsahuje seznam všech hlavnějších firem obchodních celého světa, jenž jest velmi bedlivě sestavený. Mimo to obsahuje slovník v šesti řečích o obchodních významech a jmenech obchodů a řemesel.

— Mlýny v Lewiston, Maine, zaneprazdňují 8.544 dělníků a vyrábí do roka za $10,000.000 zboží.

— Pennsylvania vyvezla za r. 1874 uhlí tvrdého 21,677.000 tun, a přece po veškerém kopání tom ubylo na bohatosti země té na uhlí pouze tolik, jako když se nabere belík vody z jezera Michigan.

— V Londýně oznamuje se jistý člověk v novém průmyslu, co „budíček od třech do sedmi ráno." Chodí po svých „pracidajcích" a budí je tlučením na okno v určitý čas.

— Výstavní budovy ve Philadelphii budou potřebovati přes 600.000 ton železa sloro vesměs kutého.

— Veliká spotřeba kaučuku nutí obchodníky v střední Americe bedlivěji prohledávati lesy, kdež se kaučuk sbírá. Indiáné v lesích Darienských tomu překáží, a vláda Nové Grenady musí dávati sběratelům vojsko na ochranu.

— V Carrara, v Italii, jest teď 450 mramorových lomů v pilném běhu. Nejvzácnější mramor, čistě bílý, užívá se jen pro sochy; druhý nižší druh pro stavby. Nalezá se tam 115 továren se 4.000 dělníky, kteří mramor řežou a hladí.

— V Australii od roku 1866 každým rokem už dobývá se stále méně zlata. Doly jsou vyčerpané.

Ty Černé Hory.

Odevšud hrnou se aneb připravují se na cestu sta a tisíceve do zlatonosných Černých Hor v Dakotě, a vládě není více možno zabrániti přístupu do nich, nýbrž aby předešlo se hrozícímu neštěstí od Indiánů, dlužno jí, vyjednávati s nimi o postoupení majetku toho a přenechání jej vládě.

Černé Hory jsou samy o sobě velikou říší, neb ať zaujímají prostor 120.000 čtver. mil. Avšak, nežli lze pomýšleti občanstvu na osazení jich, dlužno míti vyjasněny následující dvě okolnosti, a sice:

1. Otázka zdali na jisto nalezá se v Černých Horách zlata a drahých kovů jiných tolik, aby se dobývání jich vyplácelo, musí býti určitě a spolehlivě zodpovídána.

2. Musí se zabezpečiti odvolání smlouvy s Indiány kraje ty v majetku držícími, a pak teprvé otevříti je osazování.

Na rozluštění otázky první pracuje se pilně; už mnozí, kteří šli tam na zkoumání, navrátili se tvrdíce, že zlata a stříbra nalezá se tam v mnohosti dostatečné a vyplácí se, a během 40—60 dnů nabudeme podrobnějších zpráv od vládního zeměznalce, který se posledně do Černých Hor odebral na prozkoumání jich.

Druhá okolnosť vyžaduje arci něco času ku svému rozluštění, ale dle všeho bude rozluštěna příznivě pro osazování. Neb dle spolehlivých zpráv z reservace Indiánů Siouxů, přiměl jednatel vládní Saville asi 12 hlavních náčelníků Siouxů, s kterými smlouva ona byla učiněna, aby se s ním odebrali do Washingtonu ku vykoupení smlouvy té. Náčelníci ti se podvolili, a jsou již prý na cestě do Washingtonu. Nalezají se mezi nimi známí náčelníci: Rudý Mrak, Černé Dvojče, Blázivý Kůň, Chromá Antelopa, Můž bojící se svých koní, a jiní.

Když tito postoupí své nároky vládě, jich lid bude s tím zajisté spokojen. Takže zrušení neb předělání smlouvy té může ve 30 dnech býti dohotoveno, a vláda bude moci do 1. července Černé Hory otevříti všem tam jíti si přejícím. Do té doby musí četní vystěhovalci tam se co možno nejvíce zdržovati, aneb jíti do krajin severnějších k Big Horn a Wind River, kde vyhlídky na zlato a stříbro jsou mnohem slibnější, nežli v tak zvaném parku Custarově, a kde neplatí více obmezení smlouvou se Siouxy. Tam může každý počínati si bez obavy, jak se mu líbí, a není obavy, že by od Indiánů byl právně pronásledován.

Hospodářství.

Ozimní pšenice nabývá v Soustátí stále širší půdy. Minulého podzimu selo se jí o 7 procent více, než li dříve. Nějaká malá část satby té vymrzla a nahradí se jiným osením jarním. Nejvíce rozšířil se osevek v Mississippi, a sice 70%, v Texas 42%, v Tennessee a Arkansas 30%, v Michigan 1%, v Ohio žádné zvětšení, v Indianě zmenšen osevek o 2%, v Illinois a v Missouri zvýšen o 10%, v Kansas o 30 procent.

Stav ozimu v dubnu, pokud se dale souditi v severnějších státech, byl velmi slabý, pod průměr, na jihu ale vyhlídky nejlepší. V Californii časně zasetá ozim jest výborná, jen že suché severní větry a nedostatek dešťů v poslední době budí obavu. V Ohio a Missouri mnoho ozimu pomrzlo. Sníh sice dobře ji přikryl, ale když nastalo v březnu tání a opět mráz, to ji ublížilo. V středních státech bylo sněhu více nežli v západních. Všude se objevilo, že ozim seta v řádkách mnohem lépe se daří, nežli ta, která jest seta rozhazováním.

V Texas 37 okresů selo ozim, a v 18 z nich stojí dobře, v 15 výborně, ve 4 prostředně. Na mnoze stojí osení už 4 stopy zvýší. Nejlepší jest v černé zemi.

Ve Wisconsinu, v Minnesotě, v Iowě a Nebrasce neseje se mnoho ozimu, co ale zaseto, stojí teď dobře průměrně. V Kansas 43 okresy mají ozim, z nichž 19 stojí slabě, 17 dobře a 7 výborně. Suché severní větry v březnu mnoho ozimu zmořily. Byla tu letos zlá zima, nevídaná ještě v končinách těch. V Oregon jest ozimu velmi málo.

Stav dobytka v Soustátí jest uspokojivý až dosud, vzdor neobyčejně tuhé zimě. Za zimy nikde nebylo dobytčích nemocí, a nedostatku píce bylo jen v málo kterých okresích. V Texas byla zima velmi tuhá a místy velmi vlhká, přece ale dobytek velmi dobře i bez střechy a bez píce obstál. V ostatních jižních státech hojné zimní deště mnoho dobytku nechráněnému uškodily. V Californii byla zima mírná, nebylo zlých bouří, dešťů hojnost a v čas, a pastvy dobré, což dobytku velmi šlo k duhu. Veškeré nátěry na nemoc, chudnutí a opozdívání se dobytka obmezuje se letos na dobytek bez přístřeší a píce chovaný, kdežto všude jinde, ať nehody byly jinak sebe větší v kraji, byl-li dobytek chráněn, neuškodila mu ani tuhá zima ani jiný nedostatek.

Nemoci dobytčí za minulé zimy nebylo mimo cholery vepřů, ač tato neměla tak četných ztrát v zápětí, jako loni. Koně obstáli zimu dobře, jen místy z dlouhého uzavření a zmenšení obroku trpěli málo katarhem, jehož zárodek zbyl z epizootiky před 2 roky panovavší. Dobytek hovězí měl zdravý rok, jedině v Texas a při břehu zálivu rozmáhala se tak zvaná texanská zimnice, která s několika kusy byla zavežena do rozličných jiných měst v Soustátí, ale bez velké škody. Vepři cholerou utrpěli velice minulé zimy, a na tisíce kusů pošlo ve všech skoro státech.

Krmení vepřů. Z Garland, Arkansas: Párek vepřů China měl 38 podsvinčat, jež se prodaly po $20 za pár, což vyneslo $380. Z toho se odrazí $30 zaplacené za původní pár, $23 za kukuřici pro ně, zbude čistého užitku 279 dolarů. — Z Hillsdale, Mich.: Soused jeden krmil šest vepřů ročních, dal jim za 14 dní 25 bušlů kukuřice, a získal 200 liber na nich.

Užitek ze setí žita. Ze Story, Iowa: Zde se seje velmi málo žita, a přece se vyplácí mnohem lépe než-li kukuřice, a sice takto: Zasej deset akrů žita v září, z toho je výborná podzimní pastva a ještě lepší jarní pro telata a jehňata až do 1. června. Pak se dobytek vyžene a žito se nechá dorůst v klasy. Pak když dozraje, pusť doň prasat v počtu 20—25 na jeden akr a nech je tam, až to popasou; vezmi je pak, a dej jim kukuřici. Dáš-li jim kukuřice po 2—3 bušle na kus, máš vepře čísla I. za nejvyšší ceny. A ze žitniště nic se neztratí, neb vepři je zahnojili, zrní zůstalo v půdě dosti pro budoucí vzrůst co semene, to se zakoření, a druhý rok stojí lépe než-li první. Jednou zasetí postačí pro vždy. Je to ten nejlepší spůsob využitkování a zahnojení role.

Pro skákavé ovce dobře učiní, připevníš-li jim na krk prkénko 2 střevíce dlouhé, 6 palců široké a 1 palec tlusté. To ovci překazí každý skok, odnaučí se skákat, neběhá tolik a lépe ztuční na pastvě.

Obilní trh v Evropě se lepší. "Hospodář" se dne 3. dubna píše o tom: Všeobecně lze o obchodu říci, že se mínění celkem upevnilo ještě více, než před týdnem a stoupání cen je nyní trvalým úkazem na trzích. Že by nepříznivé počasí bylo někde osení uškodilo, není známo, nýbrž naděje na dobré žně trvá dosud.

V Americe upevnilo se smýšlení na trhu následkem příznivých zpráv z kontingentu, obchod však byl v celku obmezen. Anglicko mělo malý dovoz cizího zboží, a jak se zdá, nerozmnoží se ani týdne tohoto. Prodavači zvýšili následkem toho ceny, kterýmž marně konsum se bránil, a konečně je povoliti musel.

Ve Francii panuje nyní na trzích málo činnosti, neb je rolník úplně vzděláváním svých polí zaměstnán; že pak zásoba mouky mizí, nalézala pšenice rychlého odbytu.

Do Belgie větší dovoz, jen pšenice se nedostává následkem čehož značná po ní poptávka a rychlé stoupání cen. Belgie měla opětně chladné počasí, dosud však nezvětšuje se, že by bylo osení mrazem utrpělo. Po žitě byla větší poptávka, odbyt byl však slabý, a obrat obmezen jen na denní spotřebu.

V severním Německu a Porýnsku je obchod dosti čilý, za to ale liknavý opět v jižním Německu.

Malý tento rozhled po zemích, kde obilí hlavně se pěstuje, ukazuje nám, že jsme oprávněni k nadějí na lepší časy, že ceny nyní budou stoupat a že tak brzo neklesnou; vždyť jest okamžitě dovoz na všech stranách velmi slabý a ani spotřebě nedostačí. Čeká se ovšem mnoho z Ameriky, ale než se dovoz tento uskuteční, vzroste také značně spotřeba, která se nyní špatně zaopatřiti může, tak že se ceny v stejné výši udrží.

Masť na rozpukaná kopyta koňská. Pařížská škola zvěrolékařská užívá následující masti na rozpukaná kopyta koňská: na půl libry čili na dvě částky dle váhy všeobecně známé gutta perchy vezme se čtvrt libry, čili jedna část živice arménské [gummi armenic, Resina ammaniaci], kteráž roztluče se na prášek a přidá se látce prvější, načež obě rozpustí se v hliněné nádobě za ustavičného míchání nad žhavým uhlím tak dalece, až stanou se mazlivými a tmavo hnědý barvy nabudou. V tomto stavu natírají se nahřátým nožem do trhlin kopyt. Při opětování těchto nátěrů lze zbytků opětně použíti, avšak musí se znovu zaso tak roztaviti, jak výše udáno. Nátěr tento ztvrdne v krátkosti tak, že v něm i podkovák do podkovy vražený pevně drží.

Málo známá výhoda hruškového stromu. Když ovocné stromy naše, jabloně a hrušky následkem stáří roditi přestávají, napomáhají bedlivější štěpaři jich osvěžení hnojením, kteréž ale při velmi starých stromech bývá bez výsledku, poněvadž nemají již mladého dřeva, kteréž by úrodné výhonky nasaditi mohlo. Aby ale i staré stromy potřebného mladého dřeva nabyly, napomáhá se jim tomu obyčejně okleštěním koruny, čili vyřezání všech tlustých ratolestí tam, kde ještě zcela čerstvé dřevo se nalezá. Když však i peň ovocného stromu schnouti počíná anebo hnilobou zkázu beře, pak jest strom již naprosto ztracen; jedině strom hruškový činí zvláštní výminku v ohledu tomu, kterýž ještě tehdy osvěžiti se dá, když již celá prostřední peň zkažena jest; a sice následujícím způsobem: asi v této době jarní uřízne se pilou peň při samém spodku, rozumí se, že přímo pod částí, kde se známky zkázy zjevně ukazují, načež potře se povrch smíšeninou, z hlíny a kravského lejna připravenou; na povrch toho nátěru položí se pak deska, aby zabraňovala přístup vody dešťové. Když tento zbytek pně dosud zdravý jest, počne za krátko pučeti nové výhonky, z nichž však ponechají se k vzrůstu pouze 2—3 nejsilnější a nejzdravější, kteréž v příštích letech stanou se úrodné a na květ usazují i ovoce nesou. Obyčejně bývá ráduo, ponechati tři výhonky, by nová koruna pěkné košaté formy nabyla. Jsouť příklady, že staré hrušky, kteréž zdály se býti již úplně mrtvy, tímto spůsobem tak výhodně se osvěžily, že potom ještě dlouhá leta ovoce nesly a práci s tímto ošetřováním spojenou hojně odměnily, zvláště když půda nebyla ještě úplně vyčerpána. Osvěžování takové snese však výhradně jen strom hruškový, což zvláště podotýkáme a opětujeme.

Kurníky od hmyzu očistíme, když je sírou vykouříme. Ráno, když druhež vypustíme, dejme na pánev na žhavé uhlí tolik květu sírkového, aby kouř byl dosti hustý a silný, by do všech uhlů, děr a rozpuklin vniknul, načež kurník až do 12 hodin zavřeme. Po 12. hodině otevře se kurník, aby důkladně provětral. Tak vyhubí se veškerý hmyz, aniž by se drůbeží v nejmenším uškodilo.

Novinky pro ženské.

‡ Kloboučky letos mají málo krajků, a více květin.

‡ Veškeré ozdoby a fanfáry na modních šatech dělají se teď na zadku, kdežto předek jest jednoduchý a prázdný.

‡ Nové vějíře letošní podobají se pistolím, a "spustí" když se otevrou.

‡ Za slunečníky užívají se teď nejvíce černé hedvábné, značně veliké, deštníkům podobné a zaně i užívané.

‡ Žvýkání gumy konečně vychází z mody, a děvče žvýkající teď není žádnou "lady."

‡ "Padající Voda" zove se krásná indiánské děvče v okr. Chippewa, ale vzdor pěknému jménu anděl ten žvýká tabák, a nosí staré vojanské kalhoty s rohovými knoflíky.

‡ V Milwaukee umějí ty holky milovat. Jeden milenec políbil svou vyvolenou čtyřicetkrát po sobě, a když přestal, slzy vyskočily dívce v oči a ona smutně bědovala: Ach, Jene, bojím se, žes mně přestal milovati. — "O nikoli, drahá má, já jen musím si oddechnouti", pravil on, atd.

‡ V Danbury bohatý občan má krásnou dceru, která má mnoho milovníků. Do domu ale nesmí žádný, musejí se spokojiti klaněním se u vrátek před domem. Nedávno přišel občan domu, a vyprávěl ženě, že konečně docílil toho u městské rady, že na jeho ulici bude postavena svítilna, a sice zrovna před jeho vrátky. Jak to řekl, vykřikla jeho dcera a padla do mdlob. Nevěděl nerozumě, proč. My rozumíme.

‡ Čepečky bílé přicházejí opět do mody k ranímu obleku, a jsou věru krásné a zdobí své majitelky, když totiž jen trochu vlasů mají na hlavě.

‡ Z Bostonu vyjel vlak. Konduktor vybíral lístky, a tu jedna krásotinka usmívajíc se vyprávěla mu, že jest dcerou ředitele dráhy, p. N., a že tedy může jeti svobodně bez lístku. Na neštěstí p. N., ředitel dráhy, seděl v zadu ve voze, a když se nechtěl hlásiti ku krásné dceři — musela tato jako všichni ostatní — platiti.

‡ Teď jsou večery k tomu, aby milenec dbal pozorování hvězd ve společnosti své milé, ale musí býti toho bedliv, by vousem svým stíral veškerou rosu se rtů její, aby se tato nedostala jí do krku a ona se nenastudila.

‡ V západním jednom listu čteme následující oznámku:

Hledám —
ruku, by mne pevně držela,
cestou kluzkou toho života,
jež by moje krávy dojila,
ať už sluje třeba Dorota.

‡ Kdy bude v anglické abecedě konečně o jednu písmenu méně? Až U [you, vy] a I [aj, já] budou spojení v jedno.

‡ Slečna Ida Greeley uposlechla konečně rady zemřelého otce svého "go west!", a pájde na západ co žena Col. Mikuláše Smitha do Kansas.

‡ Jedna paní setkala se nedávno s četem, jež s oděv vystoupila u ní ze služby. "Nuž, Mary, kde pak teď jsi?" — „O já nejsem teď nikde, já jsem se teď vdala."

‡ Řezník v Chicago umíraje, kladl to na srdce své plačící polovici, aby si teď vzala jeho tovaryše, nebo obchod jeho že potřebuje dobrého správce, a ten že je takovým. — "O já jsem si už dávno to samé myslila," sténala zarmoucená.

‡ Chceš se vdáti za muže, jehož nemiluješ, jen pro jeho peníze, postavení a pro své zaopatření? Chraň se, neb nastupuješ cestu k rozvodu.

‡ Chceš se vdáti za muže, jehož nemiluješ, milujíc při tom jiného? Chraň se, neb to jest cesta k rozvodu.

‡ Chceš se vdáti za muže, jehož nemiluješ, že vzdoru, z pomsty, že ses rozhněvala s předešlým miláčkem svým? Chraň se, přímo kráčíš k nešťastnému rozvedení.

‡ Chceš se vdáti za muže, k němuž tě nepoutá ani láska ani soucit, aniž se ti líbí jeho spůsoby a chování, a jehož přání a vůli chceš později opanovati? Chraň se, rozvod stojí přede dveřma.

‡ Není-li manželství spojení dvou milujících srdcí v jedno, nemělo by se uzavírati. Měli by chom mnohem méně rozvodů a nešťastných rodin.

Dějiny Soustátí.

Stručný přehled pro "Pokrok Západu."

Úvod.

Původní obydlení Ameriky se stalo bezpochyby z Asie, té kolébky člověčenstva. Nemůžeme ale udati, jakou cestou a kdy přibyli lidé z Asie na pevninu americkou. Zda-li lodice za starých věkův z Asie do Tichého oceánu a ku břehům americkým náhodou zahnaná přinesly první osadníky sem, aneb zda-li přes úžinu Behringovu dostali se sem dobrodruzi, kteří nalezše dobrou zemi usadili se tu, nedá se určitě rozhodnouti. Avšak že za starých věků silní a četní národové žili a pracovali v Americe, toho svědky jsou přemnohé památky podél břehů otce řek, Mississippi, od zálivu mexického až po jezera severní. Nalezají se tu totiž uměle nanesené a měřickým důvtipem provedené náspy. Nejspíše to byly jakési hradby pevnostní, chránící tábory proti nepříteli. Jsou důmyslně založené a provedené. U Newark, Ohio, nalezá se podobný násep, který zaujímá v sobě více nežli dvě čtvereční míle, a má hradbu přes dvě míle dlouhou, a místy až 20 stop vysokou. Mimo to na přečetných místech nalezají se návrší nanošená rukama lidskýma, která sloužila co oltáře, pohřebiště neb pomníky vymřelému pokolení. Jedině v Ohio jest takových návrší na 10.000. Nedaleko St. Louis jest jedno podobné, které rozestírá se na 8 akrech půdy a jest 90stop vysoké. Jeden násep v Ohio, okres Adams, má podobu hada 1000 stop dlouhého, pěkně se toužícího. Oces jeho stočený a u hlavy má vejčitou ohradu, postavenou tak, jak by ji had ten chtěl polknouti. V Mexiku a v Peru nalezají se ještě důkladnější památky, sestávající z hradeb, náspů, oltářů, pomníků, chrámů, bůžků, vodevodů, mostů a dlážděných silnic.

Prapokolení tomu, které náspy ty v Americe budovalo, říkáme v dějepisu: stavitelé náspů [moned builders]. Zdá se že pokračovali ve svém šíření se od severu Ameriky k jihu, a čím jižněji šli, tím byli vzdělanějšími a pokročilejšími, a zanechali vždy po sobě důkladnější památníky. Vystěhovali se konečně do střední Ameriky, kde pozvedli se vysoko u vzdělanosti, stavěli města, předli bavlnu, spracovali zlato, stříbro, měď, ale železo neznali, vzdělávali role a měli řádné vlády uspořádané.

Po pokolení stavitelů náspů opanovali krajiny jimi opuštěné Indiáni, kteří stáli na mnohem nižším stupni vzdělanosti, než-li onino.

Nevíme, proč ono původní pokolení vystěhovalo se na jih, aniž odkud se Indiáné vzali. Možno, že ti prvnější byli tlačeni a hnáni od divočejších plemen od severu na jih, až divoši celý sever opanovali.

Slovo Indián vykládá se— "rudý muž lesní", a význam ten jostoupravý, neb Indiáné nestavěli měst, ani lodí, ani domů, ani škol, — budovali jen prostě wigwamy [obydlí] z kůry stromové, a z těžo i kanoe (kocábky); nestavěli cesty ani mosty, chodili jen pěšinami lesními a pluli přes vody. Nejvyšší jich umění soustředilo se u zhotovování luků a šípů. Pokroků neučinili nižádných. Syn vždy nápodobil otce svého v lovení a v bojování, bojiště a loviště bylo vše, kde nabyl cti a docílil svých tuh Indián.

Syn byl určen pouze házeti tomahawk (sekyrka), střílati z luku a loviti ryby — jiného nikdy nic nedělali. V domácnosti své neměli ani soumarů ani domácích zvířat, práce se štítili, co potupné, která se hodí pouze pro ženy. Proto jeho squaw (skvó) musela mu stavěti wigwam, štípati mu dříví a nositi jeho břemena, když byl na cestě. Co on lovil neb bojoval, ona musela pěstovati kukuřici, hrabati zemi ohnutou holí neb kopati pevnou mušlí, a připravovati a vydělávati kůže mu na oděv. Musela též vařiti mu polívku, házejíc rozpálené kamení do pevného proutěného košíku, v němž látka na polévku se nalezala. Zbytky pokrmů svého pána musely stačiti k její nasycení, a nejstudenější kout ve wigwamu byl vykázán jí.

Indián nikdy nemluvil ku své ženě neb k dětem. Celé dny vyseděl na zemi, podpíraje lokty své o kolena, mlčky. Byl lstivým, ukrutným, silným; snesl největší trampoty a namahání. Nejvyšší jeho pýchou bylo snésti ta největší muka bez známky strachu a bolesti. Severnější Indiáné neměli pražádného náboženského citu, ba ani slova pro jméno boha. Iroquéové dále k jihu, věřili ve Velikého ducha, v blažená loviště, kde zemřelí bojovníci stále loví a hodují. Dále k jihu věřili kmenové v nesmrtelnost a v budoucí život po smrti. V střední Americe stavěli už chrámy, modly, oltáře, a měli své kněze a oběti.

Takovým byl Indián před 200 lety — takovým jest podnes. Protivuje se vtírání se bělocha do jeho loviišť, protiví se stavění železnic — ale co zmůže proti zaplavě přistěhovalectva množícího se rok od roku. Nevzdá-li se tulácké, kočujícího spůsobu života a nebude-li vzdělávati zemi a neosadí-li se stále, nepokročí, anobrž padne a zahyne.

To byli obyvatelé Ameriky až do konce prvního tisíciletí po Kristu. V ty doby asi, kde Karel IV., král český, založil universitu a stavěl most kamenný v Praze, dostali se do Ameriky náhodou bouřemi zanešení Normané, plavci z Norvéžska a Švédska a jali se tu osazovati. Jistý Biorne byl prý prvním odkrývatelem Ameriky, asi 500 let před Kolumbem. Od té doby Normané pluli často sem, usazovali se tu, zakládali osady a vedli výměnný obchod s Indiány. Prvním dítkem z evropských rodičů v Americe zrozeným byl jistý Snorre, jehož rodiče pocházeli z republiky Icelandu. Založil mohutnou rodinu, z níž prý pochází slavný sochař dánský nynějšího století Albert Thorwaldsen. Tito Normané prý znali celý břeh východní, až po Floridu. Mnozí dějepisci jim to upírají, jiní ale tvrdí, že to pravda, jelikož tu po nich zbyly mnohé památky, jako pevná kamenná věž v Newport, R. I., a zvláštní nápisy ve skále u Dighton, Mass. — Než vzdor tomuto odkrytí přestalo brzy spojení Ameriky s Evropou, osady zdejší vyhynuly a zmizely, ano, tak daleko to došlo, že 300 let po tom nebylo po celé Evropě člověka, který by byl věděl a věřil, že mimo starý svět na druhé zeměkouli nějaká země se nalézá. Tak že pravý dějepis Ameriky počíná přece jen až od její odkrytí Columbem roku 1492.

Rozdělíme si dějiny americké na 6 dob a pojednáme stručně o nich, a sice:

I. doba: Odkrytí a osazení, od r. 1492—1609.
II. doba: Rozvoj osad, od r. 1609—1775.
III. doba: Válka revoluční, od r. 1775—1787.
IV. doba: Vývoj států, od r. 1787—1861.
V. doba: Občanská válka, od r. 1861—1865.
VI. doba: Obnovení Unie až na naše doby.

Wallace's TONIC Stomach Bitters.

Obsahuje následující částky: Golden Seal, divoká třešně, Sassafras, Bayberry, Wahoo, Sarsaparilla, jamaický zázvor, Valerian, krvavý kořínek, Dandelion, Buchu, kůra pomerančová, jalovec, china a čisté lihoviny.

Medicinal Bitters

dokonale vyhojí všechny choroby žluční, které vznikají ze zkaženého žaludku a sílí ústrojí těla; spolehlivý prostředek odváděcí, jenž účinkuje na játra a ledviny, čistí krev, sílí nervy, bezpečně léčí mdlé zažívání a zácpu. ☞ Prodává každý lékárník. ☜

Ayer's SARSAPARILLA

Jest daleko lirokoznámo, že tento jak jest jeden z nejlepších, kteří byly vynalezeny ku čistění soustavy a krve v těle lidském.

Mnoholeté zkušenky to dokazují, a znamenité jeho stálé se šíří k vůli jeho dobrým vlastnostem a prověřeným vyléčením. Jest tak lehký, že i dítky jej mohou užívati, a přece tak vydatný, že nemůže jak vydatnější k rozšířitelné soustavy těla jakoby i vlepení krve. Neřistoty a nemoce, které po ruce rukě v ústroji člověka vězely, jsou tímto mocným prostředkem vypuzeny. Veškeré choroby kožní: ekzémy, vyrážky, šedy, pupejše, boule, neštovice, ubry, rdůl, lupy, svrsky, barbunkule, strupy na hlavě jakož i nemožnost, zápvrat, vodnáhlenost, tlučení srdce bezpečně vypudí. Tím že dodává chuť k jídlu a sílí zažívání, k jeho celé ustroji před onemocněním.

Mimo tyto bojí také dále vodnatelnost, nezažívost, nápady, neuralgii, určitou nemoce ženské slabosti, nedostatečnost a leukorea, kdykoliv tyto objeví se co následky jedné skrofulonich.

Je to vytečný obnovitel zdraví a posilovatel ustrojí. Obnovuje mat a sílu zažívacích ústrojí, tím přispívá k strávnosti a zdraví ti vnitřních sil. I kdo nemá cítiti nepohodlí nějakých, po jeho užívání každý cítí se lépe, prodlouží si život, protože vyčišťuje si krev. Jeho postava se tyčí jedoucího a přesně přijmou ji řeči povždy. Připravuje se a

DR. C. C. AYERA & CO., LOWELL, MASS.
praktických lékařů a analytických lékařů.

K dostani jest ve všech lékárnách po celé světě. (1)

WEST-S Pulmonary Balsam

proti

kašli, nastydnutí, chrapotivosti, dychavicnosti,

ZÁŠKRTU, MODRÉMU KAŠLI, BOLESTI V HRDLE, SOUCHOTINAM A VŠEM CHOROBÁM DÝCHACÍHO ÚSTROJÍ.

Láhve na zkoušku 25 a 50 centů. Velká láhev $1.00.

☞ Prodává každý lékárník. ☜

HLAVNÍ **paroplavební a vystěhovalecké jednatelství,** NEJVĚTŠÍ NA CELÉM ZÁPADĚ, odporučuje

své spojení se skvělou a velmi pověstnou: CHICAGO NORTHWESTERN R. W. a s následujícími samostatnými společnostmi:

Cunard.	Severo-německý
White Star.	Lloyd.
State.	Hamburská paro.
National.	plav. spol.
Allan.	Rotterdam-amer.
American.	paropl. spol.
	Red Star.

Denní spojení mezi NEW YORKEM, FILADELFII, BOSTONEM, BALTIMORE, NORFOLK, QUEBEC SB HALIFAX a mezi LIVERPO